

Sygn. akt V CZ 21/17

POSTANOWIENIE

Dnia 30 marca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (przewodniczący)

SSN Krzysztof Pietrzykowski (sprawozdawca)

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie z powództwa B. C.

przeciwko Gminie P.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 30 marca 2017 r.,

zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Apelacyjnego [...]

z dnia 29 grudnia 2016 r., sygn. akt I ACa .../16,

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny [...] postanowieniem z dnia 29 grudnia 2016 r. odrzucił skargę kasacyjną pozwanej w zakresie dotyczącym pkt 1 zaskarżonego wyroku. Podkreślił, że Sąd Apelacyjny [...] wyrokiem z dnia 7 października 2016 r. zmienił wyrok Sądu Okręgowego [...] z dnia 11 maja 2016 r. w ten sposób, że zasądzoną w nim kwotę obniżył do kwoty 56 885,07 zł z ustawowymi odsetkami, oddalając powództwo w pozostałym zakresie (pkt 1), oddalił apelację pozwanej w pozostałym zakresie oraz zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 5 400 zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego. Pozwana w skardze kasacyjnej zaskarżyła ten wyrok w całości. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, ten zakres zaskarżenia jest nieprawidłowy, pozwana nie ma bowiem interesu, by skarżyć orzeczenie Sądu Apelacyjnego zawarte w punkcie 1, którym wyrok Sądu Okręgowego został zmieniony na korzyść pozwanej. Precyzyjne wskazanie zakresu zaskarżenia jest bowiem konstruktywnym elementem skargi kasacyjnej (art. 398⁴ § 1 pkt 1 k.p.c.), a niedochowanie tej przesłanki stanowi przyczynę jej odrzucenia *a limine* (art. 398⁶ § 2 k.p.c.; zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2014 r., II CSK 44/14, według którego przesłanka *gravaminis* pozwala przyjąć, że w części, w której orzeczenie jest korzystne dla skarżącego, skarga kasacyjna jest wyłączona, ze względu na brak pokrzywdzenia).

Pozwana wniosła do Sądu Najwyższego zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 29 grudnia 2016 r., zarzucając naruszenie art. 398⁶ § 2 i art. 398⁴ § 1 k.p.c. Wskazała, że powołane rozstrzygnięcie Sądu Apelacyjnego jest prawidłowe w zakresie, w jakim odrzuca skargę kasacyjną w części rozstrzygnięcia zawartego w punkcie 1 zaskarżonego wyroku w zakresie oddalającym dalej idące powództwo, dlatego zakresem zaskarżenia niniejszym zażaleniem pozwana obejmuje wyłącznie część zaskarżonego postanowienia obejmującą swoim zakresem odrzucenie skargi kasacyjnej w części punktu 1 zaskarżonego wyroku w zakresie zmieniającym zaskarżony wyrok przez zasądzenie na rzecz powódki względem strony pozwanej kwoty 56 885,07 zł z ustawowymi odsetkami.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy wyjaśnił w uzasadnieniu uchwały składu siedmiu sędziów z dnia 15 maja 2014 r., III CZP 88/13 (OSNC 2014, nr 11, poz. 108), że w literaturze prawniczej oraz judykaturze jako jedną z przesłanek środków zaskarżenia wskazuje się interes prawny w zaskarżeniu albo *gravamen* (pokrzywdzenie orzeczeniem). Niekiedy łączy się oba pojęcia, traktując pokrzywdzenie jako warunek istnienia interesu prawnego w zaskarżeniu, nie ma jednak podstaw do utożsamiania tych pojęć. Istota relacji zachodzących między nimi polega na tym, że pokrzywdzenie orzeczeniem warunkuje istnienie interesu prawnego w jego zaskarżeniu. Innymi słowy, skarżącemu, który nie wykazał pokrzywdzenia orzeczeniem, można zarzucić brak interesu prawnego w kwestionowaniu orzeczenia w celu uzyskania jego uchylenia albo zmiany. Sąd Najwyższy nie przeciwstawiał sobie pojęć *gravaminis* oraz interesu prawnego w zaskarżeniu, przyjmując, że interes prawny w zaskarżeniu występuje właśnie w razie *gravaminis* i polega na niekorzystnej dla strony różnicy między zgłoszonym przez nią żądaniem a treścią rozstrzygnięcia. Skarga kasacyjna w części, w której zaskarża rozstrzygnięcie korzystne dla strony, podlega odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 3 w związku z § 2 k.p.c., ponieważ w tym zakresie jest niedopuszczalna z uwagi na nieistnienie po stronie skarżącej interesu w zaskarżeniu (*gravamen*; zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2015 r., V CSK 450/14, niepubl.; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2015 r., V CSK 421/14, niepubl.).

Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia powołał się na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2014 r., II CSK 44/14, którym odrzucono skargę kasacyjną w całości. W tamtej sprawie sentencja wyroku sądu drugiej instancji została sformułowana w taki sam sposób jak w niniejszej sprawie. Różnica polega jednakże na tym, że w tamtej sprawie została wniesiona skarga kasacyjna, w której zakwestionowano rozstrzygnięcie w zakresie obniżenia kwoty zasądzonej przez sąd pierwszej instancji, nie zaskarżono jednak oddalenia apelacji w pozostałej części. W niniejszej sprawie natomiast zaskarżono wyrok Sądu Apelacyjnego w całości.

Trzeba zgodzić się z zażaleniem pozwanej, że odrzucenie skargi kasacyjnej w zakresie dotyczącym pkt 1 wyroku Sądu Apelacyjnego było nietrafne. Skarżąca nie kwestionowała bowiem rozstrzygnięcia w części obniżającej wysokość

zasądzonej od niej kwoty, ale uważała, że powództwo w stosunku do niej powinno być oddalone. Niewątpliwie natomiast korzystne dla skarżącej było oddalenie przez Sąd Apelacyjny powództwa w pozostałym zakresie, nie miała więc interesu prawnego w zaskarżeniu tego rozstrzygnięcia.

Z przedstawionych powodów orzeczono, jak w sentencji (art. 398¹⁵ § 1 w związku z art. 394¹ § 1 i § 3 k.p.c.).

kc